

studentská konference

CHEMIE

JE **ŽIVŮT**

25.–26. 11. 2021

**SBORNÍK
ABSTRAKTŮ**

 **VYSOKÉ UČENÍ FAKULTA
TECHNICKÉ CHEMICKÁ
V BRNĚ**

The logo for Synthon, featuring the word "Synthon" in white text on a magenta rectangular background.The logo for Teva, featuring the word "teva" in blue lowercase letters, with a stylized green leaf graphic integrated into the letter 'v'.

**Studentská odborná konference
CHEMIE JE ŽIVOT 2021
Sborník abstraktů**

Editor: Ing. Petr Dzik, Ph.D.

Nakladatel: Vysoké učení technické v Brně, Fakulta chemická,
Purkyňova 464/118, 612 00 Brno

Vydání: první

Rok vydání: 2021

Náklad: elektronicky

ISBN 978-80-214-6002-7

Tato publikace neprošla redakční ani jazykovou úpravou

OBSAH

SEKCE STUDENTŮ STŘEDNÍCH ŠKOL

- Studium elektrochemického chování sekundárních struktur oligonukleotidů adsorbovaných na povrchu elektrody z pyrolytického grafitu.....10
Ondřej Chytrý
- Fluorescenční spektroskopie ve výzkumu modelových systémů pro cílenou distribuci léčiv.....12
Martina Ruttkayová, Simona Patloková

SEKCE STUDENTŮ BAKALÁŘSKÝCH A MAGISTERSKÝCH PROGRAMŮ

- Má lignín antibakteriální vlastnosti? 16
Martin Chovanec, Pavel Vostrejš, Adriana Kovalčík
- Konstrukce jednoduchého syntetického bakteriálního konsorcia s dělbou práce.....18
Stanislav Juračka, Pavel Dvořák
- Degradace biopolyesterů v simulovaných tělních tekutinách....20
Markéta Sobková, Adriana Kovalčík
- Polymerní systémy s kolchicinem pro cílené dodávání léčiv.....22
Markéta Štejdřířová
- Provoz, optimalizace a využití kapacitní deionizační jednotky..23
Jan Vespalec, Martina Šváblová, Martina Repková
- Syntéza a charakterizace spin crossover polymérních systémů Hofmannova typu s fotoizomerizovatelnými molekulami 25
Jana Vojčíková, Barbora Brachňáková, Lucie Routabol
- Fyzikálně-chemická charakterizace pyrolýzních materiálů na bázi čistiarenských kalů 28
Diana Bošanská, Vladimír Frišták, Vladimír Turčan, Gerhard Soja

SEKCE STUDENTŮ DOKTORSKÝCH PROGRAMŮ

1) Life Science - Sekce organické, environmentální chemie a biochemie

Self encapsulation of plant growth-promoting bacteria Azotobacter vinelandii for their use as next-generation bioinoculants.....	32
D. Černayová, M. Sukeník, P. Sedláček, S. Obruča	
Development of a Multiplex PCR Assay for Simultaneous Detection of Closely Related Fruit Species in Food	34
Lenka Fialová, Denisa Langová, Adriana Prachárová, Ivana Márová	
Environmental risk assessment of polyhydroxybutyrate micro-bioplastics – summary of project results	36
Jakub Fojt, Václav Pecina, Petra Procházková, Tereza Hammerschmiedt, Jiří Holátko, Pavla Denková, Ondřej Malíček, Antonín Kintl, Martin Brnický, Jiří Kučerík	
Synthetic approaches towards novel vitamin B ₂ -inspired derivatives for organic (bio)electronics	39
Lucia Ivanová, Jan Richtár, Jozef Krajčovič	
Biosource materials for coatings	41
Ing. Vojtěch Jašek	
Determination of carotenoids in vegetables by HPLC-DAD	42
Ing. Aliaksandra Kharoshka, Bc. Michaela Schreibeimerová, assoc. prof. Věra Schulzová, PhD	
Utilization of waste material from wine production as a binding agent in DGT technique for heavy metals analysis in aquatic systems	44
Jakub Kříkala, Pavel Diviš	
ISOLATION OF FERULIC ACID FROM WHEAT BRAN HYDROLYZATE BY ADSORPTION	46
Jakub Nábělek, Jaromír Pořízka, Pavel Diviš	
Influence of Bioplastics' Biodegradation on Soil Quality	49
Natálie Paluchová, Jiří Kučerík	
Contamination of Urban Forest Soils with Potentially Toxic Elements in Brno City, Czech Republic.....	52
Václav Pecina, David Juříčka, Jitka Hegrová, Martin Brtnický, Renata Komendová	

Assessment of the effect of pasteurization and filtration on the content of selected nutrients in beer	54
Lenka Punčochářová, Jaromír Pořízka, Pavel Diviš, Adéla Šimíčková, Dominika Vopelková, Václav Štursa	
NUTRITION PROPERTIES OF WHEAT BRAN PROTEIN ISOLATES.....	56
Zuzana Sláviková, Jaromír Pořízka, Jakub Nábělek, Pavel Diviš	
3D Scaffolds Based on Bacterial Cellulose	58
Radim Stríž, Nicole Černeková, Jiří Smílek, Falk Liebner, Patrycja Bober, Adriana Kovalcik	
Wastewater preconcentration method for the determination of legislation limits of cadmium, arsenic, zinc, copper, nickel, chromium and lead employing portable ED-XRF	61
Jiří Sýkora, Renata Komendová	
The Effect of Feed Composition On the Metabolome of Edible Insects	63
Kateřina Šebelová, Jana Hajšlová	
SEQUENTIAL CHEMICAL FRACTIONATION AS A TOOL FOR ACCESSING THE ORGANIC MATTER IN BIOCHAR.....	65
David Sirucek, Michal Kalina, Martina Klučáková	
SEKCE STUDENTŮ DOKTORSKÝCH PROGRAMŮ	
2) Material Science - Sekce analytické, anorganické a materiálové chemie	
Preparation and characterization of photocatalytic active thin layers of Tungsten Oxide via „Brick and Mortar“ method ...	68
Ing. Radim Bartoš, doc. Ing. Petr Dzik, Ph.D.	
Perovskite Single Crystals for Energy Conversion of Solar Radiation.....	71
Stevan Gavranović, Jan Pospíšil, Vítězslav Novák, Petr Vanýsek	
Assessment of Degradation of Alkali-Activated Blast Furnace Slag Progress Using the Mercury Intrusion Porosimetry	75
Jan Hajzler, Petr Hrubý, Vlastimil Bílek a Libor Topolář	
Hot Humid Air Cooling by Shell and Tube Heat Exchangers.....	77
Petr Horvát, Jaroslav Vlasák, Josef Kalivoda, Ondřej Křištof, Tomáš Svěrák	

Determination of heavy and platinum group metals in rains settling tanks near highway	79
Stanislav Ježek, Renata Komendová	
Modification of Polyvinyl Alcohol to Increase Resistance to Moisture in MDF Composites.....	81
Jan Kotrla, Jiří Másilko, František Šoukal	
CHLORINATED PARAFFINS AS PRECURSORS OF CHLORINATED PROCESSING CONTAMINANTS IN REFINED OILS.....	83
Tomáš Kouřimský, Jakub Tomáško, Vojtěch Hrbek, Jana Hajšlová	
Cesium halide perovskite as a material for scintillator detectors ...	86
Matouš Kratochvíl, Tomáš Musálek, Miroslav Kolíbal, Martin Weiter	
Dual-focus fluorescence correlation spectroscopy in the study of hydrogel properties.....	88
Kateřina Marková, Miloslav Pekař	
Device for ionic exchange explanation: Organic electrochemical transistor in a fluorescence study	89
Aneta Marková, Martin Weiter, Martin Vala	
Poly(3-hydroxybutyrate) chain extension in the solution using bi- and trifunctional additives	92
Veronika Melčová, Radek Přikryl	
Direct Potable Water Reuse through Pressure-driven Membrane Technology	94
Marek Minich, Martina Repková, Peter Putz, Michaela Vašinová Galiová	
Preparation and characterization of highly hydrophobic coatings on magnesium alloy AZ91	96
Characterization and Optimization of Novel Polymer Composite PEDOT:DBSA for Bioelectronic Applications	98
Romana Malečková, Šárka Tumová, Lubomír Kubáč, Jiří Akrman, Vojtěch Enev, Lukáš Kalina, Eva Šafaříková, Jan Víteček, Martin Vala, Martin Weiter	
Novel Highly Stable Conductive Polymer Composite PEDOT:DBSA for Bioelectronic Applications	100
Šárka Tumová, Romana Malečková, Lubomír Kubáč, Jiří Akrman, Vojtěch Enev, Lukáš Kalina, Eva Šafaříková, Jan Víteček, Martin Vala, Martin Weiter	

SYNTHESIS OF NEW PARA-BIS(2-THIENYL)PHENYLENE DERIVATIVES AS MOLECULAR PHOTOSWITCHES CANDIDATES	102
Dominik Veselý, Ján Jančík, Jozef Krajčovič	
Hydrogels with Gradient Properties	104
Natalia Zinkovska, Jiří Smilek, Miloslav Pekar	

Má lignín antibakteriálne vlastnosti?

**Martin Chovanec¹, Pavel Vostrejš²,
Adriana Kovalcik³**

¹ Ústav chemie potravín a biotechnológií, Fakulta Chemická, VUT
v Brně

Purkyňova 118, Brno, Česká republika
xcchovanecm@vutbr.cz

² Ústav chemie potravín a biotechnológií, Fakulta Chemická, VUT
v Brně

Purkyňova 118, Brno, Česká republika

Ligníny sú aromatické biopolyméry s amorfnou štruktúrou zložené z fenyľpropánových jednotiek s rôznymi funkčnými skupinami. Základná funkcia lignínu v rastlinách je ochranná a stužujúca funkcia cievneho systému. Antibakteriálna aktivita extraktov z rozličných lignocelulóзовých rastlín je všeobecne akceptovateľná [1]. Avšak ligníny sú heterogénne a po izolácii z rastlín majú fyzikálne a chemické vlastnosti odlišné od „natívneho lignínu“ prítomného v bunkových stenách rastlín. Jednoznačná štruktúra lignínu doposiaľ nebola popísaná.

V tejto práci bola skúmaná hypotéza, že sóda lignín izolovaný z hroznových výliskov by mohol mať antimikrobiálne vlastnosti [2]. Izolácia lignínu prebiehala pomocou tzv. sódového rozvlákňovania (soda pulping) [3], prebiehala dvoma spôsobmi a to za použitia laboratórnej aparatury za atmosférického tlaku a pomocou hydrotermálneho autoklávu, vyrobeného pre túto prácu. Následne bola porovnaná efektivita týchto metód, pričom efektívnejšia bola izolácia lignínu v hydrotermálnom autokláve, s výťažnosťou 36,35 g lignínu na 100 g hroznových výliskov. Zároveň bola pomocou FTIR preukázaná vyš-

šia čistota takto izolovanej vzorky. Lignín izolovaný oboma spôsobmi nemal antimikrobiálne vlastosti, čo bolo preukázané pomocou jamkovej difúznej metódy. Následnou modifikáciou lignínu časticami striebra bola dosiahnutá antibakteriálna aktivita, avšak žiadna zo vzoriek nepôsobila proti kvasinkám. Antimikrobiálna aktivita bola testovaná na baktériách *Bacillus subtilis*, *Escherichia coli*, *Micrococcus luteus*, *Serratia marcescens* a kvasinkách *Saccharomyces cerevisiae* a *Candida glabrata*, pričom najvyššia aktibakteriálna aktivita bola zaznamenaná pri *Micrococcus luteus*.

V tejto práci bolo zistené, že lignín izolovaný z hroznových výlis-kov je možné modifikovať naviazaním častíc striebra a tým dosiahnuť jeho antibakteriálne vlastnosti voči gram-pozitívnym aj gram-negatívnym baktériám.

Literatúra

- [1] A. Gregorova, Lignin: Antibacterial Properties, in: M. Mishra (Ed.), Encyclopedia of Biomedical Polymers and Polymeric Biomaterials, Taylor & Francis, CRC Press Inc2015, pp. 4328-4334.
- [2] T.V. Lourençon, G.G. de Lima, C.S. Ribeiro, F.A. Hansel, G.M. Maciel, K. da Silva, S.M. Winnischofer, G.I. de Muniz, W.L. Magalhães, Antioxidant, antibacterial and antitumoural activities of kraft lignin from hardwood fractionated by acid precipitation, International Journal of Biological Macromolecules 166 (2021) 1535-1542.
- [3] T.V. Lourençon, G.G. de Lima, C.S. Ribeiro, F.A. Hansel, G.M. Maciel, K. da Silva, S.M. Winnischofer, G.I. de Muniz, W.L. Magalhães, Antioxidant, antibacterial and antitumoural activities of kraft lignin from hardwood fractionated by acid precipitation, International Journal of Biological Macromolecules 166 (2021) 1535-1542.

PodĎakovanie

Táto práca bola podporená interným grantom FCH VUT č. FCH-S-21-7440.